

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI

TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

Rektor

Sh.Sirojiddinov

2019 yil "1" 07

KELISHUDI
Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligi

2019 yil "4" 10

Ro'yxatga olindi: № BD-5120100-4.03

2019 yil "17" 08

BADIY TAHLIL ASOSLARI
FAN DASTURI

Bilim sohasi:

100000 – Gumanitar soha

Ta'lim sohasi:

120000 - Gumanitar fanlar

Ta'lim yo'nalishi:

5120100 – Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)

TOSHKENT – 2019

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvoqiqlashtiruvchi Kengashning 2019-yil "14" 08-dagi "4"-son majlis bayoni bilan mu'qallangan.

4 "10" dagi 892 sonli buyrug'ining L-ilovasi bilan fan dasturi ro'yxati tasdiqlangan.

Fan dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat O'zbek tili va adabiyoti universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

U. Jo'raqulov, TOSHDOTAU, "Adabiyot nazariyasi va zamonaviy adabiy jurayon" kafedrasi professori, f.f.d.
O.Usmonov -TOSHDOTAU, "Adabiyot nazariyasi va zamonaviy adabiy jurayon" kafedrasi dotsenti, f.f.n.

Taqrizchilar:

D.Xoldorov TOSHDOTAU dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori.
Qahramonov Q. -TDPU professori, f.f.d.

Fan dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat O'zbek tili va adabiyoti universiteti Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2019-yil "07" dagi "11"-sonli bayonnoma).

J. Poluyarov

6.11.19

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

O'zbekiston Respublikasi Kadrlar tayyorlash Milliy Dasturi hamda sohaga oid me'yoriy hujjatlarga asosan adabiyot ilmining nazariy mavzularini yoritish, "Badiiy tahlil asoslari" fani doirasida o'rganiladigan asosiy masalalarning mazmum-mundarijasini belgilash, badiiy asar bilan ishslashning asosiy jihatlari, asar mohiyatini tahlil vositasida ochish mustaqil fikrlaydigan barkamol avlodni tarbiyalash jarayonida muhim ahamiyat kasb etadi.

Birinchi prezidentimiz Islom Karimovning Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetini tashkil qilish haqidagi farmonida aytildi: "O'zbek tili va adabiyotini, uning o'ziga xos xususiyatlari, ilmiy-nazariy, falsafiy-estetik asoslarini, zamонавиј та'lim texnologiyalarini chuqur o'zlashtirgan, davr talablariga javob beradigan yuksak malakali ilmiy va pedagog kadrlar tayyorlash, ilmiy, badiiy va boshqa sohalardagi adabiyotlarni tayyorlash", filolog mutaxassislar oldida turgan muhim masala ekanı alohida ta'kidlanadi¹.

"Badiiy tahlil asoslari" fani talabalarni o'zbek adabiyoti nasri va lirkasi, adabiyotshunoslikning umumiy va xususiy tomonlarini tahliliy o'rganishga tayyorlaydi, milliy adabiyotning ilg'or tomonlarini targ'ib, tahlil qilish ko'nikmalarini shakllantiradi.

II. Fanning maqsad va vazifalari

"Badiiy tahlil asoslari" fanining maqsadi bakalavriat bosqichi talabalarini tahlil usullari, jahon badiiy tahlil metodlariga xos muhim kriteriyalar va badiiy asarni tahlil etish, matn poetikasi muammolarini o'rgatishdan iboratdir.

"Badiiy tahlil asoslari" fanining vazifalari:

- talabada badiiy tahlil malakasini shakllantirish;
- badiiy asarning ichki poetik strukturasi, semantik munosabatlarini anglash ko'nikmasini hosil qilish;
- badiiy adabiyotda ijodkor shaxs, ijodiy individuallik, individual uslub tushunchalarini anglatish;
- muayyan asarning janr, kompozitsiya, syujet, obraz singari poetik komponentlari mohiyatini anglash va badiiy matnga tatbiq etish yo'llarini o'rgatish.

¹ Karimov I. Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetini tashkil qilish haqidagi PF-4797-son Farmon. "Xalq so'zi", 2016 yil, 14- may.

Talaba:

Badiiy asar, uning mavzusi, g'oyasi, uslub va til xususiyatlarini tahlil qilish kategoriyalari to'g'risida **bilimga ega bo'lishi**:

- badiiy asar tahlili tushunchasi mohiyatini; tahlil tamoyillari va yo'naliishlarini; tahlil jarayonida tayaniladigan falsafiy-estetik asosning o'mini **ko'nikmasiga ega bo'lishi**;
- tahlil turlarini tez va bexato belgilash; tahlil yo'naliishini to'g'ri tayin etish; yozuvchining o'ziga xosligini ta'minlagan omillarni payqash; asardagi, tasvir o'zgachaligini ta'minlagan sabablarni ko'ra bilish; tahlilda adabiy turga xos jihatlarni hisobga olish misolida tushunish **malakalariga ega bo'lishi lozim**.

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-Modul. Fanning umumiy mohiyati

1-mavzu. "Badiiy tahlil asoslari" fan sifatida

"Badiiy tahlil asoslari" kursi bo'lajak filologlarni badiiy asar bilan professional darajada ishlashga o'rgatish omili ekani. tahlil qilish malakasiga ega bo'imaslik oliy filologik ta'limning samarasizligiga olib kelishi.

"Badiiy tahlil asoslari" kursining boshqa biror fan bevosita shug'ullanmaydigan o'z predmeti mavjudligi. Badiiy tahlilning ulkan ijtimoiy-estetik ahamiyatga egaligi, usiz badiiy asar to'la anglanmasligi, badiiy matnni chuqur tushunmagan va u bilan qanday ishlash kerakligini bilinagan filolog o'zgalar ma'naviyatini shakllantira olmasligi. Badiiy tahlilning o'ziga xos tadqiqot metodlari mavjudligi. Ularning boshqa fan sohalarini tadqiq etishda ishlatilmasligi. Sanalgan shu sifatlar "Badiiy tahlil asoslari" ning alohida fanligini ta'minlashi.

Badiiy tahlil qila bilishning ijtimoiy, estetik hamda tarbiyaviy ahamiyati mavjudligi. Bu hol adabiyotning tarbiyaviy, ma'rifiy, kommunikativ, aksiologik hamda estetik funksiyalari bilan bog'liq ekanligi.

Badiiy tahlilga olimlar tomonidan turlicha ta'rif berib kelinganligi. Badiiy tahlil Chiqish adabiyotshunoslik ilmida azaldan muhokama mavzusi bo'lganligi. Forobiy, Ahmad Taroziy, Navoiy, Bobur singari mutasakkirlarning asarlarida badiiy tahlilga doir qarashlarning aks etganligi. Forobiy va Ibn Sino estetik qarashlarida Botish badiiy tafakkuri ta'sirining ko'proqligi. Ahmad Taroziyning "Funun ul-balag'a" asarida islomiy estetikaga xos jihatlarning yorqin aks etganligi, ro'y bergenligi. Tasvir mahorati ortib borgani sari ifodada ta'sirchanlik va tabiiylik kuchayganligi.

2-mavzu. Badiiy tahlilning tamoyillari

Badiiy asar mohiyati muayyan tamoyillarga suyangan holdagina ochilishi mumkinligi. Badiiy tahlilda boshqa ilmlardagi kabi bir xil xulosa chiqarish mumkin emasligi. Tahlilning xolis va asosli ekanini ta'minlash uchun a) tugal tahlilning bo'lishi mumkin emasligi; b) har qanday tahlilning shaxsiy mulohaza ekanligi; v) badiiy asar g'oyani ifodalash vositasi emasligi; g) badiiy asar vogelikning nusxasi bo'lmagligi; d) har qanday xulosa faqat badiiy matndan keltirib chiqarilishi kerakligi singari tamoyillar borligi.

Badiiy tahlilning bularidan tashqari yaxlitlik, tizimlilik, estetik asoslarning ustuvorligi, emotsionallik, individuallik, tarixiylik, asoslilik singari ham bir qator tamoyillari mavjudligi.

3-mavzu. Badiiy tahlilning yo'nalishlari

Tahlil qilinayotgan asarga qaysi jihatdan yondashish, uning qanday qirrasini tadqiq etish lozimligini aniqlash tahlilning yo'nalishini tayin etishi. Ilmda badiiy tahlilning: genetik, tipologik, funksional, falsafiy, psixologik va filologik singari yo'nalishlari ko'rsatilishi. Badiiy tahlilning saviyasi ko'p jihatdan uning qanday yo'nalishda amalga oshrilganligiga bog'liq ekani.

4-mavzu. Badiiy tahlil turlari

Badiiy asarni qay darajadadir to'laroq anglash uchun uni ilmiy tadqiq etishning uch bosqichi to'la bosib o'tilishi zarur. Bunda tahlil yechimi a) boshlang'ich idrok darajasida asarni butunisicha anglash; b) keyin uni unsurlari bo'yicha sinchiklab tahlil qilish; v) ilmiy tadqiqot natijalarini tizimli yo'sinda umumlashtirish, ya'ni sintezlash singari bosqichlardan iborat bo'lishi ko'zda tutiladi.

Badiiy asarni ilmiy tahlil qilishda undagi barcha shakliy va mazmuniy xususiyatlarga xos qirralarga to'xtalib, ularning estetik vazifasi qanchalik o'rinaltilganini asoslash, adabiy yaratiqning oldin mavjud bo'lgan tajibalardan qanday foydalangani-yu, tasvir tajribasiga qanday yangiliklar kiritganini qayd etish, asarning originalligini ta'minlagan omillar nimalardan iborat ekanini matnga tayangan holda ko'rsatib berish ko'zda tutiladi. Bunchalar murakkab vazifalar ikki shaklda amalga oshirilishi mumkin: birinchisi – tekshiriladigan asar butunisicha, ya'ni unga xos barcha shakliy-mazmuniy qirralar va unsurlar bir chetdan qoldirmay, ilmiy tadqiq etiladi. Unga *butunisicha* tahlil deyiladi; ikkinchisi – o'rganilayotgan asar mohiyati namoyon bo'ladigan jihatlar tanlab olinib ilmiy tadqiq etiladi va bunga *tanlama* tahlil deyiladi.

5-mavzu. Badiiy tahlilda shakl va mazmun munosabati

Badiiy tahlilda shakl va mazmun munosabatining hal qiluvchi ahamiyatga egaligi. Har qanday mazmun biror shaklni taqozo etgani, ya'ni muayyan shakldagina mayjud bo'lganidek, har qanday shaklning ham biror mazmunga egaligi. Shaklsiz mazmunning bo'lishi mumkin emasligi, shakl esa tabiiy ravishda qandaydir mazmunga ega bo'lishi. Shuning uchun ham dunyo adabiyotshunosligida mazmunli shakl (soderjatelnaya forma) tushunchasi qo'llanilishi. Badiiy ijodda shaklni mazmunga qarshi qo'yish va uni ikkilamchi deb qarash mumkin emasligi. Badiiy asarning badiyiligi, avvalo, shaklda namoyon bo'lishi.

Shakl va mazmun munosabatiga falsafiy, estetik va didaktik nuammo sifatida qaralishi lozimligi. Ayni vaqtida falsafadagi shakl va mazmun kategoriyalari estetikada bir qadar o'ziga xos tarzda talqin etilishi lozimligi. Badiiy asarda qanday ifodalash hamisha ham nimani ifodalash bilan yonma-yon kelishi va ahamiyati undan kam emasligi.

6-mavzu. Badiiy tahlilda obyekt va subyekt munosabati

Badiiy asar tahlilida tahlilchi – sub'ekt bilan tahlil qilinuvchi – ob'ekt, ya'ni badiiy matn o'rtasida to'g'ri munosabat o'matilishi g'oyat muhim ekanligi. Ijrochi tahlilga tortilgan badiiy matnga alohida qiziqish, ehtiros bilan yondashsagina uning jozibasi, yashirin ichki ma'nolarini topishi mumkin ekanligi. Agar sub'ekt ob'ektga loqayd qaraydigan bo'lsa, undagi ko'zga yaqqol tashlanib turmaydigan jihatlarni payqamasligi mumkinligi. Badiiy matn, ya'ni ob'ekt turli vaqtlarda idrok etilganda turlicha ta'sir qilishi.

Badiiy asar ko'proq tuyg'u mahsuli bo'lganligi uchun ham matn hissiy holati qandaylididan kelib chiqib, tahlilchiga turlicha ta'sir qilishi mumkinligi. Shuning uchun ham tahlil jarayonida tahlilchi badiiy ijodning universal qonunlariga suyangan holda asarga xos estetik jihatlarni ko'rsatishi joizligi. Shuningdek, tahlilchi badiiy matndan tashqari yana bir ob'ekt – o'quvchi ham borligini hisobga olib, fikr-mulohazalarining tushunarligini ta'minlashi zarurligi.

7-mavzu. Tahlilda asarning tur xususiyatlari hisobga olish

Badiiy tahlil muvaffaqiyatli chiqishi uchun tekshirilayotgan asarning tur xususiyatlari hisobga olinishi shartligi. Lirik asami tahlil qilishda qo'l keladigan usul romanni tekshirish yonud dramatik asarni tekshirishga mos kelmasligi mumkinligi. Har bir badiiy asar takrorlanmas estetik hodisaligi, ayni vaqtida u o'z turdoshlariga xos umumiy jihatlarga egaligi uchun ham bu talabga rioxalish zarur ekanligi. Tahlil mobaynida har bir asarning xususiyatidan kelib chiqib, ayni vaqtida, turga xos jihatlar hisobga olinib ish ko'rilgandagina samaraga erishish mumkinligi.

8-mavzu. Lirik asarlar tahlili

Lirik asarlar junbushga kelgan hissiyot ifodasi sifatida yuzaga kelgani va ruhiyat manzaralari aks etgani uchun ham tahlil jarayonida sezimlar, tuyg'ular tizimi tasviriga ustuvor ahamiyat berilishi lozimligi. Lirikada voqyealar bayoni, xatti-harakatlar ko'lami emas, balki kechinmalar zamzamasi qaytarzda berilishini tadqiq etish va bu borada asosli kuzatishlar qilish muhim ekanligi.

Lirikada so'z ham kayfiyat ifodasini berish, ham holat tasvirini chizish, ham taassurot manzarasini ko'rsatish vositasi bo'lganligi uchun tahlilda badiiy so'zdagi yetakchi ohangni ilg'ab olishga, asar musiqasini tayin etishga alohida ahamiyat berish lozimligi. Lirik asarda kayfiyat qay darajada tasvir etilganligi uning estetik qiymatini tayin etuvchi asosiy omil ekanligi.

9-mavzu. Epik asarlarni tahlil etish

Hayot hodisalari, inson taqdiri, qahramonlar ruhiyati toyvanishlari tafsilotlar tasviri asnosida idrok etilishi lozim bo'lgan epik asarlarda tahlilning o'ziga xos tarzda amalga oshirilishi lozimligi. Epik asarlarda kechinma va kayfiyat ifodasini berishdan ko'ra, tuyg'ularning paydo bo'lish jarayonini tekshirishga e'tibor birlamchi ekanligi. Bu xil asarlar tahlilda timsollarga tayanib ish ko'rish, har bir badiiy qahramonga xos jihatlarni inkishof etishga urinish ustuvorligi.

Epik asarlarning tahlili ham ko'lAMDOR, ko'p bosqichli bo'lishi mumkinligi. Badiiy asardagi personajlarni muayyan talabalar asosida guruhlashtirib tahlillash mumkinligi. Ammo ularni ijobji va salbiy obrazlarga ajratish mumkin emasligi.

10-mavzu. Dramatik asarlarni tahlil etish

Dramatik asarlar tahlili tadqiqotchidan o'zgacha sinchkovlik talab etishi. Aslida so'z va teatr san'atlarining omuxtasi bo'lmish dramani o'qish, idrok etish hamda tahlillash muayyan darajada qo'shimcha zo'riqishni talab qilishi. Qahramonlar va ularning tuyg'ulari, insoniy sifatlari haqida muallifning xarakteristikasi bo'lmagan sharoitda asar qahramonlari holati, ruhiyati va shaxsiyati borasida fikr yuritish, xulosalar chiqarish tahlilchidan katta kuch talab etishi.

Drama asarlari tahlilida asosiy e'tibor qahramonning sa'jiyasini ochishga qaratilishi. Dramatik obraz tabiatini yuzasidan ularning o'z so'zlari, xatti-harakatlari orqaligina fikr yuritish mumkinligi, bu ishda muallif yordam bermasligi. Dramani puxta tahlil etish uchun teatr san'ati qoidalaridan ham xabardor bo'lish zarurligi. Dramatik asarda so'z zimmasiga o'ta og'ir yuk ortilishi. Dramada badiiy so'zning o'zi roviy yoki lirik qahramon vazifasini ham bajarishi. Drama tahlilida ziddiyatli

holat, tarang ruhiy vaziyat, xarakterlar to'qashuvni ko'rsatilishi asar shiddatini ta'min etishi hisobga olinsagina samaraga erishish mumkin ekani.

IV. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulot talabalarni adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyotiga doir ma'lumotlar bilan mustaqil tanishishga, ularni adabiy jarayonda paydo bo'lgan turli janrdagi asarlarni nazariy jihatdan tahlil va talqin qilishga yo'naltiradi. Talabalar to'plagan bilimlarini dars vaqtida munozara yoki ma'ruza ko'rinishida himoya qildi. Amaliy mashg'ulotlarda talabalar hozirgi adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyoti fanning o'ziga xos xususiyatlarga doir ilmiy masalalarni o'rganadilar.

Amaliy mashg'ulot uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Xalq qo'shiqlarini tahlil qilish.
2. Alisher Navoiy she'riyati namunalarini tahlil qilish.
3. Bobur g'azallari tahlili. "Zinama-zina" ta'llim metodi asosida.
4. Qodiriy romanlari tahlili.
5. Cho'lpox lirikasi tahlili.
6. G'afur G'ulom she'riyati tahlili. "Charxpalak" usuli yordamida.
7. Abdulla Qahhor asarlari tahlili.

Izoh: Mazkur ro'yxatdagi mavzulardan amaliy mashg'ulotlar uchun ajratilgan soatlar hajmiga inos holda foydalanan tavsiya etiladi.

V. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

O'zbek adabiyoti tarixi fani seminar mashg'ulotlarini o'tishda quyidagi ko'rsatmalarga amal qilinadi:

Mavzu bo'yicha tavsiya etilgan adabiyot va manbalarni o'qish. Ta'llim jarayoni, ma'ruza, seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rish, badiiy asar ustida ishlashga, asarni tahlil qilishga o'rganish va eng muhimmi, ana shu asarga bog'liq holda bugungi kunda adabiyotshunoslikdagi qarashlarga munosabat bildira olish o'ranganlarini amaliyotga tabbiq eta olish malakasiga ega bo'lish.

Seminar mashg'uloti uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Badiiy tahlilning tamoyillari.
2. Tahlilning yo'nalishlarini belgilash.
3. Badiiy tahlilda shakl va mazmun munosabati. "Qarorlar shajarasi" ta'llim metodi asosida.
4. Tahlilda ob'ekt va sub'ekt munosabati.
5. Tasvir va tahlil bosqichlari o'rtasidagi munosabat.

6. Badiiy tahlilning formal maktabi. “Klasster” ta’lim metodi asosida.
7. Tahlilga tarixiv-madaniy, tarixiy-funksional yondashuv. “Debat” usulida.
8. Mustaqil ishni tashkil etishning shakli va mazmuni.

VI. Mustaqil ta’lim

- Talabaga mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:
- Darslik va o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha fan boblari va mavzularini o‘rganish.
- Tarqatma materialar bo‘yicha ma’ruzalar qismini o‘zlashtirish.
- Maxsus adabiyotlar bo‘yicha fanlar bo‘limlari yoki mavzulari ustida ishlash.
- Talabaning o‘quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan fanlar bo‘limlari va mavzularini chuqur o‘rganish.
- Faol va muammoli o‘qitish uslubidan foydalaniladigan o‘quv mashg‘ulotlari.
- Masofaviy (distansion) ta’lim.

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etilayotgan mavzulari:

1. Badiiy tahlilning nazariy asoslariga doir adabiyotlar bilan tanishish
2. T.Rustamovning “Kapalaklar o‘yini” romaniga taqriz yozish
3. U.Hamdamning “Badiiy tafakkur tadriji” va “Yangilanish ehtiyoji” kitoblarini o‘rganish
4. U.Jo‘raqulovning “Hududsiz jilva” asari tahlili
5. T.Jo‘raevning “Ong oqimi. Modem” asari tahlili
6. O‘zbek adabiy tanqidi (antologiya) bilan tanishish
7. Quronov D. va bq. “Adabiyotshu noslik lug‘ati” asariga taqriz yozish
8. B. Nazarov va bq. “O‘zbek adabiy tanqidi tarixi” kitobini o‘rganish
9. N. Eshonqul qissalari poetikasini o‘rganish
- 10.Zulfiya Qurolboy qizining hikoyachilik mahoratini o‘rganish
11. G‘afur G‘ulom nasrining til xususiyatlari bilan tanishish

VII. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Йўлдошев К., Йўлдошева М. Бадиий таҳлил асослари. –Т.:Камалак, 2016.
2. Саримсоқов Б. Бадиийлик асослари ва мезонлари. – Т., 2004.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Мирзиёев Ш. Эркин ва фаравон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2016.
2. Мирзиёев Ш. Буюқ келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017.
3. Есин А.Б. Принципы и приёмы анализа литературного произведения. – Москва: Наука, 2002.
4. Йўлдошев К. Ёник сўз. – Т.: Янги аср авлоди, 2006.
5. Жўраев Т. Онг оқими модерн. – Фарғона: 2009.
6. Каримов X. Адабиёт назариясининг илмий асослари. – Т.: Янги нашир, 2010.
7. Назаров Б. ва бошк. Ўзбек адабий танқиди тарихи. – Т.: Тафаккур қаноти, 2012.
8. Норматов У. Тафаккур ёғдуси. – Т.: Фикр-медиа, 2005.
9. Расулов А. Таҳлил, талқин, баҳолап. – Т.: Фан, 2006.
10. Салаев Ф., Курбониёзов Г. Адабиётпушнослик атамаларининг изоҳли сўзлиги. – Т.: Янги аср авлоди, 2010.
11. Қаҳрамонов К. Адабий танқидчилик: янгиланиш жараёнлари. – Т.: Ўзбекистон Миллий кутубхонаси, 2009.

Internet saytlari

1. www.ziyonet.uz
2. www.edu.uz
3. www.o'zbek.adabiyoti.com
4. www.ziyo.uz

